

Utvärdering av resursfördelningsmodell gymnasieskola 2025 samt förslag till förändring 2026

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Innehåll

Bakgrund	3
Befintlig intern resursfördelningsmodell gymnasieskola.....	4
Strukturersättning	5
Ersättning för visst stöd på introduktionsprogram	5
Ersättning för nationellt godkänd idrottsutbildning.....	6
Riktade resurser till skolenhet	6
Tilläggsbelopp – extraordinära stödinsatser.....	6
Tilläggsbelopp – modersmål.....	6
Fördelning av kommunbidrag 2025 till nämndens kommunala gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor	7
Resursfördelning till gymnasieskola	8
Sammanställning programpriser 2025, Malmö stad och riksprislistan.....	8
Jämförelse i Kolada utfall 2023–2024	10
Nettokostnadsavvikelse.....	10
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kronor per elev.....	10
Förslag till förändringar inför nämndsbudget 2026.....	11

Bakgrund

Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen och de bestämmelser som finns för utbildningen i andra författningar. Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov, 2 kap. 8 b § skollagen.

Enligt 4 kap. 3 § skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska enligt 4 kap. 5 § inriktas på att de mål som finns för utbildningen enligt skollag och i andra föreskrifter uppfylls. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas, 4 kap. 5 § skollagen. Syftet med det systematiska kvalitetsarbetet inom skolan är att säkerställa och ge underlag för utvecklingsåtgärder för att de nationella målen för utbildningen ska uppnås. Huvudmannen ansvarar för att det vidtas åtgärder för förändring och förbättring när brister synliggörs.

Enligt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens resursfördelningsmodell till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola (GYVF-2020-4279) ska resurserna fördelas utifrån elevers behov så att de skolor och program som behöver mer resurser för det kompensatoriska uppdraget också ges bättre ekonomiska möjligheter till det. Resursfördelning utgår för de elever som är registrerade på respektive skola den 15:e varje månad.

Resursfördelningsmodell utvärderas årligen innan beslut om nämndsbudget för kommande år. Utvärderingen innehåller förslag till förändringar utifrån analys av priser, kostnader samt koppling till det systematiska kvalitetsarbetet.

Befintlig intern resursfördelningsmodell gymnasieskola

Den befintliga modellen för *intern resursfördelning* ersätter skolorna med ett pris för nationellt program och ett pris för introduktionsprogram. De nationella programmens ersättningsmodell följer uppdelningen i riksprislistan, det vill säga ingen uppdelning på inriktningar, förutom estetiska programmet inriktning musik samt fordon- och transportprogrammet med inriktning transport. För riksrekryterande utbildningar som omfattar nationella program, nationella inriktningar, särskilda varianter samt gymnasiala lärlingsutbildningar gäller särskilda bestämmelser. Skolverket fattar beslut om dessa utbildningar och fastställer programpriserna, vilka årligen justeras med skolindex. I de interna priserna görs avräkning för kapital, hyra och administration, eftersom skolorna erhåller ersättning separat för dessa kostnader.

Skolorna tilldelas ersättning per elev utifrån det registrerade elevantal som finns i elevsystemet den 15:e respektive månad. De kommunala skolorna ersätts för faktisk hyreskostnad och faktiska kapitalkostnader utöver det interna priset. Hyres- och kapitalkostnader ingår i ersättning till andra kommuner (interkommunal ersättning) och i ersättning till fristående. Utöver programpris delas strukturerersättning ut samt bidrag för visst stöd på introduktionsprogram.

Strukturersättning

Strukturersättning infördes 2021 och beräknas på elevers meritvärde från årskurs 9. Ersättningen avser elever i årskurs 1 på nationella program. Introduktionsprogrammets priser är utformade för att möta strukturella behov på elevnivå. Bedömningen är därmed att det inte är relevant med strukturersättning kopplat till dessa program. Strukturersättningen ges i tre olika nivåer som fördelas ut för de elever på nationella program som har ett meritvärde under 200 poäng. Inför nämndsbudget 2023 höjdes beloppet för de med lägst meritvärde med 5 000 kr. För att ytterligare stärka utbildningskvaliteten för målgrupper med låga meritvärden beslutade nämnden om nya bidragsnivåer (GVN 2025-08-29 § 108). Det har identifierats att elevgruppen med meritvärde 120–159 har ett större behov av förstärkning av resurser. De nya bidragsnivåerna trädde i kraft läsåret 2025/2026.

Tabell 1 Ersättningsnivåer för strukturersättning kronor per elev

Meritvärde	Ersättning per elev för läsåret 2024/2025 (Vårtermin 2025), kronor	Ersättning per elev för läsåret 2025/2026 (Hösttermin 2025), kronor
Meritvärde 79–119	35 000	40 000
Meritvärde 120–159	26 000	36 000
Meritvärde 160–199	22 000	27 000

Ersättning för visst stöd på introduktionsprogram

Eftersom utbildningen på programinriktat val (IMV) dels består av ämnen från grundskolan, dels av kurser från ett nationellt program, består ersättningen till skolenheter som anordnar programmet av två delar:

1. Ersättning för den del av utbildningen som motsvarar det nationella program som utbildningen är inriktad mot (ska ersättas med samma belopp som motsvarande nationellt program).
2. Ersättning för den del av utbildningen som avser det stöd som eleven behöver för att uppnå behörighet för det nationella programmet.

Skolverket fastställer årligen ersättning för den del av programmet som handlar om särskilt stöd för att elever ska nå behörighet. Både kommunala och fristående skolor har rätt till ersättningen. Gymnasie- och

vuxenutbildningsnämnden följer Skolverkets rekommenderade belopp som är 4 900 kronor per elev och ämne (år 2025). Detta gäller alla introduktionsprogram förutom introduktionsprogram, programinriktat val (IMV). Ersättningen för IMV är dubbelt så stor som Skolverkets rekommenderade belopp i enlighet med nämndsbeslut (GVN 2023-12-19 § 195).

Ersättning för nationellt godkänd idrottsutbildning

Nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) är utbildning med en tydlig elitidrottskaraktär och ett etablerat samarbete med ett specialidrottsförbund som är relevant för utbildningen. Utbildningen ska också tillstyrkas av specialidrottsförbundet. Ersättning för elever på nationellt godkända idrottsutbildningar 2025 är 803 kronor per månad och elev, oavsett om det är individuell sport eller lagsport och räknas upp årligen med skolindex.

Riktade resurser till skolenhet

Riktade resurser avser företrädesvis ersättning av administrativ karaktär till en skolenhet. Det kan handla om möjliggörande eller samordning av strategiska förflyttningar med koppling till kommunfullmäktigemål samt utredningar av exempelvis arbetsmarknadens behov.

Tilläggsbelopp – extraordinära stödinsatser

Individuellt beslut om tilläggsbelopp för extraordinära stödinsatser kan erhållas utöver grundbeloppet. Nämnden har tagit del av process för ansökan och beslutat om hantering av ersättningar utöver grundbelopp 2024 (GVN 2024-06-19 § 103).

Gällande extraordinära stödinsatser krävs det att elev har behov av ett mycket omfattande personligt stöd. Ersättning är direkt kopplad till skolans extraordinära stödinsatser utifrån elevens särskilda behov och förutsättningar att genomföra sin utbildning.

Tilläggsbelopp – modersmål

Tilläggsbelopp kan erhållas för modersmålsundervisning. Modersmålsundervisning erbjuds till gymnasieelever som har ett annat modersmål än svenska och som vill utveckla sina kunskaper i det språket. Rätten till undervisning regleras av skollagen. Kostnaden 2025 per läsår och elev är 8883 kr.

Fördelning av kommunbidrag 2025 till nämndens kommunala gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor

2025 års resursfördelningsmodell innebar följande resursfördelning i nämndsbudget 2025:

Tabell 2 Budget 2025

Budget 2025 (tkr)	Belopp	Andel
Programpriser	879 636	78,0%
Lokalhyra	181 217	16,1%
Tilläggsbelopp (extraordinära stödinsatser, modersmål)	16 862	1,5%
Kapitalkostnader	30 077	2,7%
Strukturresurs	9 635	0,9 %
Riktade resurser till skolenhet	4 946	0,4 %
Visst stöd på introduktionsprogram och NIU-tillägg	5 470	0,5 %

Strukturresurs delas inte ut till introduktionsprogram utan endast till årskurs 1 på nationella program, vilket förklarar den låga andelen på 0,9%.

Resursfördelning till gymnasieskola

I följande avsnitt jämförs dels gymnasieskolans prislister för 2025 med riksprislistan och andra kommuners priser samt statistik från Kolada, för åren 2023–2024.

Malmös programpriser ska bidra till ökad likvärdighet och en kvalitativ utbildning. Malmö stad ligger relativt högt i prissättningen för majoriteten av programmen inom gymnasiet, jämfört med riksprislistan, andra skånska kommuner samt storstadsregionerna. Det bör även noteras att statistiska jämförelser inte beaktar kommuners olika politiska prioriteringar och satsningar samt ambitionsnivåer.

Sammanställning programpriser 2025, Malmö stad och riksprislistan

Programpriserna för Malmös kommunala skolenheter, programpriser för fristående och interkommunala programpriser innehåller delvis olika komponenter, i enlighet med Skollagen.

Riksprislistan innehåller de grundbelopp per elev, program och inriktning som kommunerna ska betala till enskilda huvudmän när en elev har antagits till en utbildning som hemkommunen inte erbjuder själv eller i samverkan med andra kommuner. Riksprislista för ersättning till fristående skolor är Skolverkets föreskrifter om vissa belopp för elever på fristående gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor, internationella skolor samt ersättning för visst stöd på introduktionsprogram. Alla belopp som redovisas är inklusive moms. Det är Skolverket som får meddela föreskrifter om bidragsbeloppens storlek. Till grund för bidragsbeloppens storlek ligger kommuners budgeterade bidragsbelopp och regioners budgeterade kostnader för program och i förekommande fall inriktning. Därutöver innehåller programpriset ett 3% pålägg för administration och ett 6% pålägg för momskompensation.

Samtliga programpriser, oberoende av huvudman utgår från Malmö stads interna programpriser, exklusive hyra och kapital (det vill säga grundersättningen exklusive hyra och kapital till Malmös kommunala skolor).

Programpriset för interkommunal ersättning (IKE) består av Malmö stads interna programpriser, Malmö stads genomsnittliga kostnader för hyra och kapital för det specifika programmet samt centralt placerad verksamhet och förvaltningsövergripande kostnader. Programpriset speglar Malmö stads självkostnad.

Malmö ligger med avvikelse mot riksprislistan gällande samtliga gymnasieprogram förutom estetiska programmet, musik. De högskoleförberedande programmen varierar med avvikelser mellan 1 % till och 22%. Yrkesprogrammen varierar med avvikelser mellan -2% och 25 %.

Tabell 3 Programpriser 2025 enligt riksprislista och Malmö stad (IKE). Innehållet kommenteras i stycket ovan.

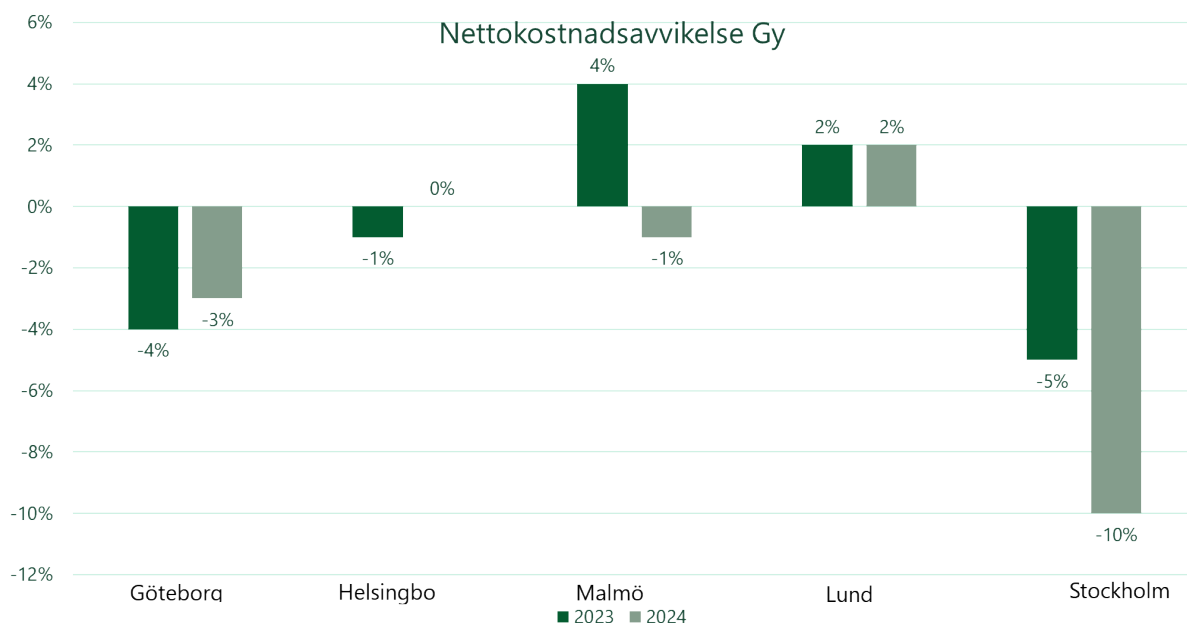
Programpris 2025	Rikspris-listan	Malmö stad (IKE)	Skillnad
Barn- och fritidsprogrammet	118 400	119 128	728
El- och energiprogrammet	145 500	174 111	28 611
Ekonomiprogrammet	99 700	121 470	21 770
Estetiska programmet	133 200	136 634	3 434
Estetiska programmet, musik	168 500	167 733	-767
Fordons- och transportprogrammet	172 900	179 282	6 382
Fordons- och transportprogrammet, transport	231 000	226 069	- 4 931
Försäljnings- och serviceprogrammet	115 700	136 186	20 486
Hotell- och turismprogrammet	123 600	144 143	20 543
Humanistiska programmet	108 600	114 784	6 184
Naturvetenskapsprogrammet	108 500	115 063	6 563
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	167 100	165 166	-1 934
Samhällsvetenskapsprogrammet	100 500	110 424	9 924
Teknikprogrammet	118 300	119 277	977
VVS- och fastighetsprogrammet	157 900	197 224	39 324
Vård- och omsorgsprogrammet	128 500	151 985	23 485

Jämförelse i Kolada utfall 2023–2024

Kolada är en databas som används av kommuner och andra offentliga verksamheter i Sverige för att göra jämförelser mellan kostnader, prestationer och resultat inom offentlig verksamhet. Den används för att underlätta för myndigheter och politiker att analysera och jämföra verksamheter. I jämförelsen nedan jämförs de uppgifter som respektive kommun har lämnat i räkenskapssammandraget.

Nettokostnadsavvikelse

Gymnasieskolan i Malmö stad är 1% eller 11 miljoner billigare än förväntat 2024, enligt Koladas nettokostnadsavvikelse. Detta beror bland annat på den nya internhyresmodellen som infördes 2024 och sänkte lokalkostnaderna. Måttet är framtaget genom att jämföra nämndens kostnader för gymnasiet mot en referenskostnad, som tar hänsyn till Malmös förutsättningar (befolkning 16-18-åringar, elevers programval, antagande om skolskjuts, inackorderingsbidrag mm).

Kostnad för kommunal gymnasieskola, kronor per elev

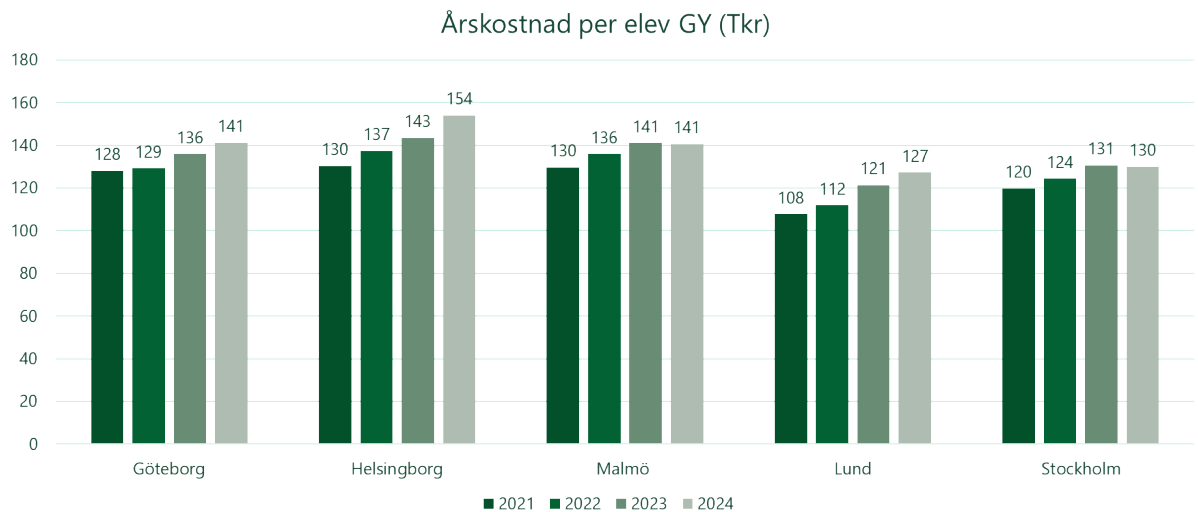
Malmös kostnad per gymnasieelev (i egen regi) följer inte kostnadsutvecklingen i riket för perioden 2023–2024. Malmö stads kostnadsutveckling är lägre, detta förklaras bland annat av Malmö stads nya interna hyresmodell som infördes 2024 och har resulterat i lägre hyreskostnader för Gymnasie och vuxenutbildningsförvaltningen.

Andelen elever i yrkesprogram, högskoleförberedande program samt introduktionsprogram är snarlika i Malmö och Göteborg. Årskostnaden per

elev 2024 i Malmö är lika stor som årskostnaden i Göteborg.

Helsingborgs kostnad per elev 2024 är 9,2% högre än i Malmö 2024. En bidragande faktor är att Helsingborg har fler yrkesprogram än Malmö (yrkesprogram är mer kostsamma än högskoleförberedandeprogram).

I Lund är kostnad per elev 10% lägre än i Malmö 2024 och i Stockholm är kostnad per elev 8,5% lägre än i Malmö 2024. Andelen elever som läser högskoleförberedande program är höga i Lund och Stockholm, vilket förklarar Malmö högre elevkostnad.

Tabell 5 Elevers programval i Göteborg, Helsingborg, Lund, Malmö och Stockholm i %.
Innehållet kommenteras i stycket ovan.

	Göteborg	Helsingborg	Lund	Malmö	Stockholm
Högskoleförberedande	61%	50%	84%	65%	84%
Introduktionsprogram	19%	16%	4%	15%	7%
Yrkesprogram	20%	34%	12%	20%	9%

Förslag till förändringar inför nämndsbudget 2026

Den befintliga modellen för *intern resursfördelning* ersätter skolorna med ett pris för nationellt program och ett pris för introduktionsprogram. De nationella programmens ersättningsmodell följer uppdelningen i riksprislistan, det vill säga ingen uppdelning på inriktningar, förutom estetiska programmet inriktning musik samt fordon- och transportprogrammet med inriktning transport. För riksrekryterande utbildningar som omfattar nationella program, nationella inriktningar, särskilda varianter samt gymnasiala lärlingsutbildningar gäller särskilda bestämmelser. Skolverket fattar beslut om dessa utbildningar och fastställer

programpriserna, vilka årligen justeras med skolindex. I de interna priserna görs avräkning för kapital, hyra och administration, eftersom skolorna erhåller ersättning separat för dessa kostnader.

För att uppnå en ökad likvärdighet i resursfördelningsmodellen föreslås förändringar inför nämndsbudget 2026. Förslaget innebär följande ändringar inom den interna resursfördelningen (det vill säga pris exklusive hyra, förvaltningsövergripande och kapitalkostnader).

Genom indexjusteringen på 2,4% erhålls full täckning för pris- och löneuppräknings. Justeringen är ett netto av indexhöjning med 2,7% och effekt av sänkt PO-pålägg med -0,3%.

Det föreslås att riktade satsningar görs på följande program: Fordon- och transportprogrammet samt Restaurang- och livsmedelsprogrammet. Priset på dessa program ligger under riksprislistan, vilket motiverar en prishöjning samt för att öka yrkesprogrammets möjligheter. Vidare föreslås att programpriserna höjs för Teknikprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet, för att främja regeringens Stem-strategi, för att öka antalet elever inom Stem-områden som naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

Däremot föreslås att samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet, som fortsatt har en hög kostnadsnivå i förhållande till riksprislistan inte erhåller indexuppräknings. Förslaget ligger i linje med de regionala och nationella rekommendationerna om utbud och dimensionering, som syftar till att minska både andelen antagna elever och antalet platser inom samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet.

Nationella program

2,4 % indexökning för:

- samtliga nationella yrkesprogram
- samtliga högskoleförberedande program utom samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet

Program med särskild höjning (exkl. kapital och hyra; index och effekt av sänkt PO tillkommer):

- Fordon- och transportprogrammet, inriktning transport: +5 000 kronor
- Restaurang- och livsmedelsprogrammet: +2 000 kronor
- Teknikprogrammet: +3 000 kronor
- Naturvetenskapsprogrammet: +2 000 kronor

Introduktionsprogram

Introduktionsprogram, programinriktat val och Introduktionsprogram, språkintröduktion höjs med index 2,4%

Program med särskild höjning (exkl. kapital och hyra; index och effekt av sänkt PO tillkommer):

- Introduktionsprogram, Individuellt alternativ (IMA) höjs med + 8 000 kronor
- Yrkesintröduktion (IMY) höjs med +3 000 kronor

Anpassad gymnasieskola

Samtliga program inom anpassad gymnasieskola höjs med index 2,4%

Anslagsfinansiering

Bellevue gymnasium och särskild organisatorisk enhet för omplacering på Malmö Magistratsgymnasium föreslås att anslagsfinansieras.

Bellevue gymnasium föreslås erhålla en fast årlig anslagsnivå baserad på ett elevantal motsvarande 185 elever. Genom att anslagsfinansiera verksamheten skapas stabilare ekonomiska förutsättningar, vilket gör det möjligt för skolan att fokusera på kvalitativ verksamhet utan att ekonomin påverkas negativt av variationer i elevantalet under året.

Den organisatoriska enheten på Malmö Magistratsgymnasium som tar emot elever under kortare perioder i samband med omplaceringar föreslås att anslagsfinansieras. Enheten har en kapacitet på cirka 4–5 elever. Tidigare har verksamheten finansierats med medel från 'Unga i risk', men för att säkerställa en stabil och ändamålsenlig finansiering föreslås att verksamheten framöver tilldelas ett årligt anslag om 1 000 000 kronor.